

узнаятъ най-после тѣ, че Ти разбирашъ българскитѣ молитви, както разбирашъ молитвитѣ на всички народи на земята!

* * *

Наскоро следъ това една вечеръ въ монастира „Св. Пантелеймонъ“, недалечъ отъ Преславъ, пристигна царски пратеникъ. Той предаде на монаситѣ едно току-що довършено съчинение и поржча да се препише бързо.

Веднага най-стариятъ монахъ разгърна свитѣка и зачете бавно дума по дума:

ЗА АЗБУКАТА, ОТЪ ЧЕРНОРИЗЕЦЪ ХРАБЪРЪ

„По-рано славянитѣ нѣмаха книги, но четѣха съ черти, като дивацитѣ. Когато се покрѣстиха, трѣбваше да пишатъ съ римски или грѣцки букви. Но добриятъ Богъ имъ изпрати св. Кирилъ да имъ приготви тридесетъ и осемъ букви. И, както гърцитѣ направиха своитѣ букви по образецъ на еврейскитѣ, така и Кирилъ направи българскитѣ по образецъ на грѣцкитѣ“.

Цѣлиятъ монастиръ спѣше. Само въ стаята на ученитѣ монаси свѣтѣше. Пѣсенъта на р. Тича пригласяше на пачитѣ пера. Много нѣщо прочете стариятъ монахъ тази нощъ и много нѣщо преписаха монаситѣ. Въ съчинението се казваше, че и българскиятъ езикъ е създаденъ отъ Бога и, че не само на тритѣ езика — еврейски, латински и грѣцки трѣбва да се слави Богъ.

И когато слънцето огрѣ монастира, стариятъ монахъ съ пресипналь гласъ четѣше:

„Ако попиташъ грѣцкитѣ писатели, кой е създалъ буквитѣ ви, то едва ли нѣкой ще отговори. Но ако попиташъ българскитѣ азбукарчета, кой е създалъ азбуката или превель книгитѣ, всички ще ви отговорятъ: Свети Константинъ философъ, наречень Кирилъ; той ни създаде азбуката и преведе книгитѣ. И Методий братъ му. Живи сж още тѣзи, които сж ги видѣли“ . . .

При последнитѣ думи ржката на стария монахъ затрепера, той остави съчинението на масата и захълца съ гласъ.

— Братя мои, живи сж още! — плачеше отъ радостъ старецътъ, — живи сж! . . . Ето . . . азъ ги видѣхъ въ Моравия . . . когато бѣхъ младъ . . . Но кой написа това хубаво съчинение . . . тѣзи хубави думи,